

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji

Data posiedzenia: 19 maja 2015 r.

Nr posiedzenia: 258

Posiedzeniu przewodniczyli: przewodniczący komisji Michał Seweryński oraz zastępca przewodniczącego komisji Jan Rulewski.

- Porządek posiedzenia:
1. Rozpatrzenie „Informacji o działalności Rzecznika Praw Obywatelskich za rok 2014 oraz o stanie przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela” (druk senacki nr 893).
 2. Rozpatrzenie wskazanych przez Prezesa Najwyższej Izby Kontroli wniosków de lege ferenda zawartych w wynikach kontroli Najwyższej Izby Kontroli „Uzyskiwanie i przetwarzanie przez uprawnione podmioty danych z bilingów, informacji o lokalizacji oraz innych danych, o których mowa w art. 180c i d ustawy – Prawo telekomunikacyjne” (cd.).
 3. Rozpatrzenie wskazanych przez Prezesa Najwyższej Izby Kontroli wniosków de lege ferenda zawartych w wynikach kontroli Najwyższej Izby Kontroli „Sprawowanie przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego nadzoru nad korzystaniem przez organizacje pożytku publicznego z jednoprocetowego odpisu od podatku dochodowego od osób fizycznych”.
 4. Rozpatrzenie petycji dotyczącej podjęcia inicjatywy ustawodawczej w celu ustalenia prawa do świadczenia opiekuńczego w związku z opieką nad osobą niepełnosprawną oraz przywrócenia praw nabytych do świadczenia pielęgnacyjnego opiekunom, których zostali pozbawieni po 30 czerwca 2013 r. (cd.) (P8-02/14).
 5. Rozpatrzenie petycji dotyczącej podjęcia inicjatywy ustawodawczej w sprawie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych z tytułu ustania osobistej opieki nad niepełnosprawnym (cd.) (P8-18/13).
 6. Rozpatrzenie petycji dotyczącej podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie poświadczenia zgodności kopii dokumentów z oryginałami w postępowaniu administracyjnym (cd.) (P8-03/15).
 7. Wstępna dyskusja nad sprawozdaniem rocznym z rozpatrzonych przez komisję w 2014 r. petycji.

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Ryszard Knosala, Kazimierz Kutz, Robert Mamątow, Bohdan Paszkowski, Józef Pinior, Aleksander Pociąg, Jan Rulewski, Michał Seweryński

i Aleksander Świeykowski;

- goście, m.in.:
 - rzecznik praw obywatelskich Irena Lipowicz,
 - Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich:
 - zastępca rzecznika praw obywatelskich Stanisław Trociuk,
 - dyrektor generalny Maria Muskała,
 - Najwyższa Izba Kontroli:
 - wiceprezes Jacek Uczkiewicz ze współpracownikami,
 - Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji:
 - radca ministra w Departamencie Informatyzacji Kazimierz Schmidt,
 - Ministerstwo Spraw Wewnętrznych:
 - sekretarz stanu Grzegorz Karpiński ze współpracownikami,
 - Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej:
 - podsekretarz stanu Elżbieta Seredyn ze współpracownikami,
 - Ministerstwo Finansów:
 - główny specjalista w Departamencie Podatków Dochodowych Monika Cackowska-Kiwior,
 - Fundacja „Panoptikon”:
 - prawnik Wojciech Klicki,
 - Helsińska Fundacja Praw Człowieka:
 - prawnik Barbara Grabowska-Moroz,
- Kancelaria Senatu:
 - wicedyrektor Biura Legislacyjnego Adam Niemczewski,
 - pracownicy Biura Legislacyjnego: Iwona Kozera-Rytel i Bożena Langner,
 - pracownicy Biura Komunikacji Społecznej, Działu Petycji i Korespondencji: Danuta Antoszkiewicz, Wanda Wójtowicz i Eliza Kraj.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Rzecznik praw obywatelskich Irena Lipowicz przedstawiła informację o swojej działalności w 2014 r. wraz z uwagami o stanie przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela. W uzupełnieniu szczegółowych wyjaśnień udzielił zastępca rzecznika praw obywatelskich Stanisław Trociuk. Irena Lipowicz wskazała na kilka obszarów, w których – w opinii rzecznika – powstała pilna potrzeba podjęcia prac legislacyjnych. Za niezbędne należy uznać przeprowadzenie nowelizacji przepisów prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz uchwalenie przepisów zapewniających możliwość zaskarżenia środków przymusu bezpośredniego. Irena Lipowicz podkreśliła także m.in. konieczność wzmocnienia nadzoru ze strony Państwowej Inspekcji Pracy, rozszerzenia kompetencji Komisji Nadzoru Finansowego oraz poprawy sytuacji osób chorych psychicznie i osób pozbawionych wolności. Szczególny niepokój rzecznika budzi rozwijająca się aktywność grup przestępczych w spółdzielczości mieszkaniowej, przy współudziale nieuczciwych członków zarządu spółdzielni i nieuczciwych notariuszy.

W trakcie dyskusji poruszono kwestie dotyczące roli samorządów jako podmiotów

współodpowiedzialnych za ochronę praw człowieka, modelu opieki nad osobami uzależnionymi i efektywnej kontroli nad działalnością parabanków. Dyskutowano również o możliwościach roztoczenia opieki nad seniorami i o sytuacji imigrantów w Polsce. Istotne miejsce w dyskusji poświęcono zagadnieniu używania przez funkcjonariuszy Policji broni gładkolufowej i amatek wobec demonstrantów.

Konkluzja: Komisja zapoznała się z „Informacją o działalności Rzecznika Praw Obywatelskich za rok 2014 oraz o stanie przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela” (druk senacki nr 893).

Ad 2. Przewodniczący komisji Michał Seweryński przypomniał, że w marcu ubiegłego roku komisja w oczekiwaniu na wyrok Trybunału Konstytucyjnego, a następnie na rezultat prac rządu w celu dostosowania prawa telekomunikacyjnego do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z 30 lipca 2014 r. (sygn. akt K 23/11), przerwała prace nad wnioskami de lege ferenda zawartymi w wynikach kontroli Najwyższej Izby Kontroli pt. „Uzyskiwanie i przetwarzanie przez uprawnione podmioty danych z bilingów, informacji o lokalizacji oraz innych danych, o których mowa w art. 180c i d ustawy – Prawo telekomunikacyjne.

Wicedyrektor Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu Adam Niemczewski przypomniał założenia projektu ustawy w zakresie przepisów dotyczących uzyskiwania i przetwarzania przez uprawnione podmioty danych gromadzonych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Projekt ten został przygotowany już w lutym 2014 r. z myślą o podjęciu przez Senat inicjatywy ustawodawczej w celu wykonania wniosków NIK. Projekt przewiduje sądową kontrolę nad procesem pozyskiwania danych, a zatem realizuje orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego w najszerszym zakresie.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Grzegorz Karpiński przekazał informacje na temat stanu prac rządu nad projektem ustawy, która ma zmienić przepisy zawarte w odpowiednich regulacjach, doprowadzając do ich zgodności z konstytucją i wymaganiami, jakie Trybunał Konstytucyjny sformułował wobec ustawodawcy.

Przewodniczący komisji senator Michał Seweryński zaproponował, aby w terminie jednego miesiąca resort spraw wewnętrznych przedłożył szczegółowe uwagi do projektu senackiego, uwzględniające opracowywaną koncepcję rządową.

Propozycja senatora Michała Seweryńskiego została zaakceptowana.

Konkluzja: Komisja będzie kontynuowała prace po zapoznaniu się ze stanowiskiem rządu w sprawie projektu ustawy.

Ad 3. Przedstawicielka Biura Legislacyjnego Iwona Kozera-Rytel omówiła informację prawną dotyczącą sprawowania przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego nadzoru nad korzystaniem przez organizacje pożytku publicznego z jednoprocentowego odpisu od podatku dochodowego od osób fizycznych. Informacja przygotowana została na podstawie przedstawionych przez Najwyższą Izbę Kontroli wyników kontroli, z których wynika, że regulacje prawne określające system nadzoru nad działalnością pożytku publicznego nie zapewniają właściwemu ministrowi dostatecznie skutecznych narzędzi do sprawowania nadzoru w tym zakresie.

Po wysłuchaniu stanowiska wiceprezesa NIK Jacka Uczkiewicza oraz po przeprowadzonej dyskusji komisja podjęła decyzję o niepodejmowaniu inicjatywy ustawodawczej w tej sprawie. Senatorowie zauważyli, iż w kwietniu br. do Sejmu wpłynął projekt ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw, który częściowo wychodzi naprzeciw postulatowi zgłaszanemu przez NIK. Jednocześnie – zgodnie z sugestią przedstawicieli NIK – komisja postanowiła zwrócić się do właściwej komisji sejmowej o wyeliminowanie tych rozwiązań zaproponowanych w wyżej wymienionym projekcie ustawy, które dopuszczają możliwość przeznaczania środków z 1%

podatku dochodowego od osób fizycznych na działalność promocyjną i propagandową organizacji pożytku publicznego.

Konkluzja: Komisja postanowiła o niepodejmowaniu inicjatywy ustawodawczej.

Ad 4. Komisja kontynuowała prace nad petycją w sprawie ustalenia prawa do świadczenia opiekuńczego w związku z opieką nad osobą niepełnosprawną oraz przywrócenia praw nabytych do świadczenia pielęgnacyjnego opiekunom, których zostali pozbawieni po 30 czerwca 2013 r.

Po wysłuchaniu wyjaśnień udzielonych przez podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Elżbietę Seredyn komisja postanowiła o niepodejmowaniu dalszych prac nad petycją. Senatorowie uznali, że postulaty zawarte w petycji realizuje ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Konkluzja: Komisja postanowiła nie podejmować dalszych prac petycją.

Ad 5. Komisja kontynuowała prace nad petycją w sprawie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych z tytułu ustania osobistej opieki nad niepełnosprawnym. Po przeprowadzonej dyskusji senatorowie stwierdzili, że z informacji przekazanych przez podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Elżbietę Seredyn wynika, iż prowadzone w tym resorcie prace legislacyjne nad problematyką objętą petycją nie doprowadziły jak dotąd do oczekiwanych rezultatów.

W konkluzji dyskusji komisja postanowiła podjąć inicjatywę ustawodawczą w tej sprawie.

Konkluzja: Komisja nie zakończyła prac nad petycją.

Ad 6. Komisja kontynuowała prace nad petycją w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie poświadczenia zgodności kopii dokumentów z oryginałami w postępowaniu administracyjnym.

Pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Komunikacji Społecznej Eliza Kraj przypomniała przebieg prac nad tą petycją.

Komisja zdecydowała o niepodejmowaniu dalszych prac nad petycją. Senatorowie podzielili argumenty podniesione w pisemnej opinii Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, wskazujące na brak konieczności podejmowania prac legislacyjnych w tym kierunku.

Konkluzja: Komisja postanowiła nie podejmować dalszych prac nad petycją.

Ad 7. Kierownik Działu Petycji i Korespondencji Danuta Antoszkiewicz przedstawiła kilka podstawowych danych liczbowych dotyczących petycji rozpatrzonych przez Komisję Praw Człowieka, Praworządności i Petycji w roku 2014.

Senatorowie członkowie komisji zostali poproszeni o przygotowanie i zgłoszenie uwag do projektu sprawozdania.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingsową.

Opracowano w BPS